ISSN: 1304-4796
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Manisa Celal Bayar University Journal of Social Sciences
2026; 24 (1); 288-295

Nitel Araştırma Desen ve Uygulama için Bir Rehber

Abdullah Balıkçı[1,2]

ÖZET

2013 yılında İngilizce'den Türkçe'ye çevirilen "Nitel Araştırma Desen ve Uygulama için Bir Rehber" adlı kitap üç kısım ve on bölümden oluşmaktadır. Kitap, Merriam'ın 30 yıllık nitel araştırma tecrübesi ile alanyazından edindiklerine dayalı olarak hazırlanmıştır. Kitapta, nitel araştırmanın teorik ve uygulama yönü birlikte ele alınmıştır. Merriam'ın kitapta, ayrıca deneyimleri ve okumalarına dayalı olarak temel araştırma deseni şeklinde kendi özgün yaklaşımını ortaya koyması alandaki yetkinliğine de işaret etmektedir. Kitap, nitel araştırma yöntemini araştırmalarında kullanmak isteyenler için bir rehber niteliği taşımaktadır. Konular, yeri geldiğinde örneklere ve farklı kaynaklara dayalı olarak açıklanmaktadır. Böylece konular araştırmacının zihninde daha netleşmektedir. Kitap, nitel araştırmayla ilgilenenlere faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sharan B. Merriam, Nitel Araştırma, Temel Araştırma Deseni*

Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation

ABSTRACT

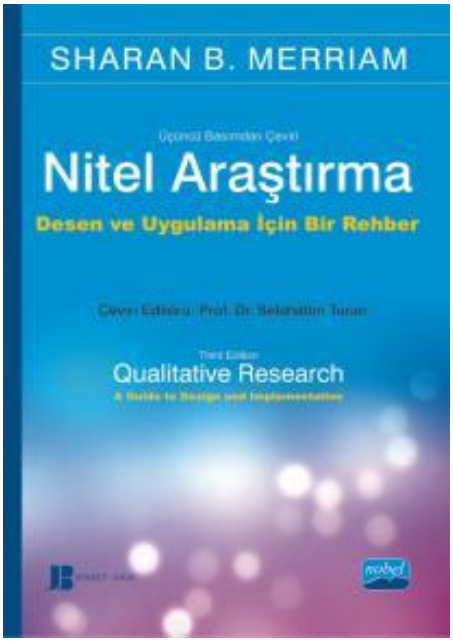
Translated from English to Turkish in 2013, the book titled "Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation" consists of three parts and ten chapters. The book was prepared based on Merriam's experience of 30 years in qualitative research and what he acquired from the literature. The book discusses both theory and practice of qualitative research. Merriam's presentation of his own unique approach in the form of a fundamental research design based on his experiences and readings also points to his competence in the field. The book is a guide for those who want to utilize the qualitative research method in their research. Topics are accompanied with examples and different sources which makes the concept become clearer in the reader's mind. I recommend the book to those interested in qualitative research.

Keywords: *Sharan B. Merriam, Qualitative Research, Fundamental Research Design*

[1] İletişim Yazarı: abdullah.balikci@iuc.edu.tr
[2] Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-9824-0197.

(Makale Gönderim Tarihi: 06.07.2025 / Yayın Tarihi:27.03.2026)
Doi Number: 10.18026/cbayarsos.1736201
Makale Türü: Kitap İncelemesi

KİTAP İNCELEMESİ

Kitabın Adı: Nitel Araştırma Desen ve Uygulama için Bir Rehber

Kitabın Orijinal adı: Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation

Yayınevi: Jossey-Bass An Imprint of Wiley

Yazar: Sharan B. Merriam

Çeviri Editörü: Selahattin Turan

Sayfa sayısı: 292

ISBN: 978-605-133-250-5

Basıldığı yayınevi: Nobel

Yayın yılı: 2013

Orijinal yayın tarihi: 2009

Baskı sayısı: 1 (3. Basımdan çeviri)

Nitel araştırmayı, araştırma yöntemi olarak benimseyenler için temel bir kitap olarak kabul edilebilecek bu çalışmanın incelenmesi araştırmacıya göre şu açılardan önemlidir: a. Merriam, 30 yılı aşan bir süredir nitel araştırma dersi vermesinden kaynaklı deneyimi vardır. b. Merriam, kendi deneyimlerinden hareketle nitel araştırma literatürüne nitel araştırma desenlerinin temeli olarak temel nitel araştırma desenini ortaya koymuştur – yenilikçi bir bakış açısı olarak değerlendirilebilir-. c. Kitabın eğitim, sağlık, toplum hizmeti gibi farklı disiplinlerde nitel araştırma yönteminden yararlanmak isteyenlere yöneliktir – araştırmacı kitabı, nitel araştırma ile ilgilenlenlere tavsiye etmektedir.-. d. Her bir konu örneklerle desteklenerek okuyucunun net bir şekilde anlamasına katkı sunmaktadır. e. Alanyazındaki nitel araştırma ile ilgili farklı kaynaklardan yeri geldiğinde yararlanılmaktadır- 1. bölümdeki nitel araştırmaya yön veren iki kitaptan bahsetmesi gibi. Bu durum yazarın alanyazından haberdar olduğunu göstermektedir. Ayrıca belirtilen durum, okuyucunun nitel araştırmayla ilgili hem daha çok bilgi sahibi olmasına hem de nitel araştırmayla ilgili farklı kaynakları tanımasına imkan tanımaktadır.

Kitap üç kısım ve on bölümden oluşmaktadır. Birinci kısımda ilk dört bölüm ye almaktadır. İkinci kısım beşinci, altıncı ve yedinci bölümlerden oluşmaktadır. Üçüncü kısım son üç bölümden oluşmaktadır. "Nitel Araştırma Nedir?" adlı birinci bölümde; araştırma deseni dünya görüşü, kişilik ve yeteneklerle bağdaştırılmaktadır. Bağdaştırılan noktalar farklı araştırma türlerinin felsefi arka planında kullanılmaktadır. Merriam'a göre nitel araştırmada anlama odaklanmak gerekir. Bunun için görüşme, gözlem ve analize dayalı çalışılmalıdır. Çünkü nitel araştırma deneyim, anlam ve anlamlandırma üzerinde durmaktadır. Felsefi arka planda ise, nitel araştırma genellikle yorumlayıcı yaklaşımı

benimsemektedir. Bu yaklaşımda gerçek sosyal olarak inşa edilir ve tek gerçek yoktur. Nitel araştırmada odak gözlemcidedir. Gözlemci doğal ortamda anlam, yorumlama, anlamlandırma üzerinde durur. Yazara göre, nitel araştırmanın belli özellikleri vardır. Bunlar: a. Anlama ve anlama üzerine odaklanma, b. Temel aracın araştırmacı olması, c. Tümevarımsal bir sürecin takip edilmesi ve d. Zengin betimlemeler yapılmasıdır. Nitel araştırmacılar bu özellikleri uygularken sorgulamaya, belirsizliği anlamaya, dikkatli gözlem yapmaya, nitelikli sorular sormaya, tümevarımsal düşünmeye ve yazma odaklı çalışmaya dikkat etmelidir. Bunları yaparken veri toplama aracı olarak araştırmacının kendisinden –bakış açısı ve araştırmacı rolünüe dikkat etmesi-, görüşme, gözlem ve dokümanlardan yararlanması beklenir.

"Nitel Araştırma Türleri" adlı ikinci bölümde Merriam, nitel araştırmada kullanılan desenleri açıklamaktadır. Ancak tüm desenleri yorumlayıcı felsefeden hareketle "temel araştırma deseni" adlı yaklaşım odaklı açıklamayı tercih etmektedir. Temel nitel araştırma şeklindeki yaklaşım yazarın deneyimlerinden hareketle ortaya koyduğu özgün bir yaklaşım olarak dikkat çekmektedir. Nitel araştırma desenleri olarak fenomenoloji, etnografi, gömülü teori, öyküsel analiz, eleştirel nitel araştırma, nitel vaka çalışması açıklanmaktadır.

"Nitel Vaka Çalışması" adlı üçüncü bölüm, nitel araştırma deseni olan durum çalışmasının ayrıntılı olarak ortaya konulmasına dayanmaktadır. Anlama ve anlayış arayışı içindeki araştırmalara yönelik olan nitel araştırmada birincil veri kaynağı araştırmacının kendisidir. Araştırmacının durum çalışmasında yapması beklenen, sınırlı bir sistemi derinlemesinie betimlemesi, analiz etmesi ve incelemesidir. Durum çalışmasında krtik eşik sınırlı bir sistemin nasıl anlaşılacağıdır. Durum çalışmasında sınırlı bir sistem şu iki sorudan hareketle anlaşılmaktadır: Veri toplama nerede sona erecek? Gözlemler hangi zaman aralığında yapılacak? Merriam, durum çalışmasının diğer nitel araştırma desenlerinden farkının bağlamsal açıklamasında olduğunu belirtmektedir. Yani araştırmacı durum çalışmasında tek bir olguya ya da vakaya yoğunlaşmalıdır. Durum çalışmasının temelinde belirlilik, betimleme ve sezgisellik olmak üzere üç temel özellik vardır. Merriam, durum çalışmasının türleri olarak; tarihsel ve gözlemsel vaka çalışması, içsel ve araçsal vaka çalışması, çoklu vaka çalışmasını belirtmektedir. Yazara göre, vaka çalışmalarındaki temel zorluk araştırılan gerçeğin özelliklerinden –karmaşıklık, ilgili zaman dilimini yansıtabilme kaygısı vb.- gelmektedir.

"Araştırmanın Desenlenmesi ve Örneklem Seçimi" adlı dördüncü bölümde, araştırmanın desenlenmesi –hangi desenden yararlanılacağına karar verilmesi ve bu desene göre araştırmanın yönlendirilmesi-, araştırmanın planı olarak değerlendirilmektedir. Merriam ayrıca araştırma problemi ile teorik çerçeve arasındaki bağlantıyı araştırma konusunun seçiminden hareketle açıklamaktadır. Merriam, bu noktadan sonra araştırma konularının nasıl belirlenebileceği hususunda somut önerilere yer vermektedir. Nitel araştırmada problem durumunda ele alınacak konu günlük hayattan, mesleki deneyimlerden seçilebilebilir. Erişilen kaynaklardan yararlanılabilir. Bu noktada özellikle tamamlanmış araştırmalar süreci analiz etmede iyi örneklerdir. Çünkü araştırmaların öneriler bölümünde konunun nitel araştırma boyutu önerilebilmektedir. Araştırma konuları ise, belirtilen

kaynaklardan hareketle sorular sormaya ve gözlem yapmaya dayalıdır. Ayrıca araştırma konuları sosyal ve politik meselelerle ilgili bir konuya ilişkin alanyazından ya da teoriden de çıkabilir. Burada meraklı ve ilgili olmak önemlidir. Daha sonra seçilen konu araştırma problemi haline getirilir. Problem cümlesinin ise, üç önemli ögesi vardır. Bunlar; çalışmanın bağlamı, bilgi düzeyindeki boşluk, dolaylı ya da dolaysız olarak açıklık. Teorik çerçevenin araştırmadaki rolü Merriam'a göre, araştırmanın temelini belirleyen yapı, iskelet ya da çatı olmasından kaynaklanmaktadır.

Merriam'a göre, nitel araştırma tümevarımsaldır. Yani bulgulardan hareketle sonuca ulaşılır. Bulgular ise, yorumlamaya ve analitik yapıya hatta teoriye yön verir. Var olan teoriyi araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıp sunulan araştırmanın mevcut bilgi temeline nasıl katkı sağladığı tartışılır. Tartışma araştırmanın katkısını onay, değişim ve uyuşmayan yönlerini belirtirken yararlandığımız bölümdür. Literatür taraması giriş bölümünde ve önceki araştırmaları ortaya koyarken belirtilmelidir. Literatüre, araştırma sürecinden öncede başvurulmalıdır. Merriam'a göre, araştırmada kaynakların seçimi dört ölçüte göre yapılmalıdır. Bunlar deneyim, güncellik, ilgililik ve niteliklilik. Problem durumundan sonra örneklem seçimine dikkat edilmelidir. Görüşme ve gözlem süreci planlanmalıdır. Nitel araştırmada örnekleme, olasılıksız örnekleme olmalıdır. Çünkü amaçlı olasılıksız örneklemede keşfetme, anlama, iç görü kazanma isteği ve öğrenme ön plandadır. Amaçlı olasılıksız örnekleme türleri arasında tipik, aykırı, maksimum, uygun, kartopu örnekleme belirtilebilir. Örneklem sayısı; sorulan sorulara, toplanan verilere, analize ve çalışmayı destekleyen kaynaklara göre belirlenir. Araştırmacı görüşmelerde yeni verilere ulaşamayıncaya kadar görüşmeleri sürdürmelidir. Sayı konusunda inisiyatif araştırmacıdadır. Bu yüzden nitel araştırmada, örneklemede belli bir sayıdan söz edilemez.

"Görüşmelerin Etkin Yönetimi" adlı beşinci bölümde, temelde görüşmelerin öğrenmede ve araştırmada etkisi tartışılmaktadır. Görüşme, öğrenmek için yapabilecek sistematik eylem olarak tanımlanmaktadır. Görüşmede temel amaç, bilgi toplamaktır. Görüşmeler gözlemlenebilen davranışlar, duygular veya insanların etraflarındaki dünyayı nasıl ifade ettiklerini öğrenmek için gereklidir. Geçmişte yaşanmış ve tekrar etmeyecek olayları öğrenmek için görüşme yapılır. Yapılandırılışına göre görüşmeler tam yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış olmak üzere üç gruba ayrılır. Merriam'a göre görüşmelerde iyi soruları anlamanın ölçütleri ise şunlardır: Tecrübe ve davranışa yönelik sorular sormak, fikir ve değere yönelik sorular sormak, algı soruları sormak, bilgi soruları sormak, duygulara ait sorular sormak ve arka plan/demografik sorular sormak. Bunun yanında hipotetik, karşı taraf merkezli sorular, ideal konum ya da yorumsamacı sorular da sorulabilir. Kaçınılması gereken sorular ise yazara göre şunlardır: Çoklu sorular, yönlendirici sorular, evet-hayır gerektiren sorular. Bir de soruyu takip eden, yorumları içeren, konuşma anında çıkan, daha çok açıklama ve bilgi edinme için yani detaylı bilgi içeren sonda sorular olarak adlandırılan sorulardan da nitel araştırmada yararlanılmalıdır. Görüşmelerden elde edilen verileri amacına uygun bir şekilde elde etmek için ses kayıt cihazı kullanılabilir, görüşme esnasında not alınabilir ya da mülakat bittkten sonra görüşmeci konuşulanları not alabilir.

"Dikkatli Bir Gözlemci Olmak" adlı altıncı bölümde, gözlemin nitel araştırmadaki yeri tartışılmaktadır. Araştırmada, gözlemden yararlanmanın üç nedeni vardır. a. Katılımcıların rutinleşmiş davranışlarını anlamak için yararlanılır. b. İçerik hakkında bilgi sağlamak veya bir sonraki görüşme için olay, davranış gibi bilgileri ulaşmak için yararlanılır. c. İnsanların konuşmak için kendilerini rahat hissetmediği durumlarda yararlanılır. Gözlemden nitel araştırmada yararlanılmasının nedeni amaçla ilgili olmasıdır. Ancak bunun için zaman, para ve araştırmacının enerjik olması ve aynı zamanda gözlem yapma izninin olması gerekir. Araştırmada gözlemlenmesi gereken durumlar Merriam'a göre şunlardır: Fiziksel ortam, katılımcıların tutumu, faaliyetler ve etkileşim, konuşmalar, ayrıntılar ve gözlemci etkisi. Gözlemci ile gözlenen arasındaki ilişki ise; tam katılımcı, gözlemci katılımcı, katılımcı gözlemci ve tam gözlemci olarak sıralanabilir. Gözlemde temel nokta, katılımcının bakış açısını yakalayabilmektir. Araştırmacı gözlemlerini kayıt altına almalı ve diğer veri kaynaklarıyla karşılaştırmalıdır.

"Dokümanlardan Veri Toplanması" adlı yedinci bölümde, dokümanın araştırma içindeki önemi açıklanmaktadır. Doküman, araştırma öncesi elde olandır. Elde olanlar resmi kayıtlar, mektuplar, gazeteler, resimler, günlükler, resmi dokümanlar, raporlar vb. resmi ya da özel tüm belgeler olabilir. Bu belgeler nitel araştırmada yeri geldikçe doküman olarak kullanılabilir. Dokümanlar kendi içinde; kamu kayıtları, kişisel belgeler, kültürel unsurlar, görsel dokümanlar, fiziki araçlar ve araştırmacının ürettiği dokümanlar olarak altı grupta belirtilebilir. Dokümanların nitel araştırmada bir anlam ifade etmesi ise, sistematik bir analize dayalı olarak yapılacak içerik analizi ile mümkündür.

"Nitel Veri Analizi" adlı sekizinci bölümde, nitel araştırmada veri analizinin nasıl yapılması gerektiği örneklerle açıklanmaktadır. Nitel araştırmada veri toplama ve veri analizi süreci tekrarlanan dinamik bir süreçtir. Nitel araştırmada veri toplama ve analizi birbirini takip eden bir anlayışla ele alınmalıdır. Veri toplama süresince analiz edilen veriler sayesinde hem zamandan tasarruf edilir hem de yeteri kadar bilgi elde edilir. Merriam, bu noktada Bogdan & Biglen'den (2007) toplanan verilerin analizi için sıraladığı on temel öneriden yararlanmaktadır. Bu anlayış Merriam'ın nitel araştırma yöntemiyle ilgili alanyazındaki farklı otoritelerin çalışmalarını önemsediğini göstermektedir. Merram'ın bu anlayışı ayrıca, araştırmacıların nitel araştırmayla ilgili farklı kaynaklara ulaşması gerektiğini tavsiye eder niteliktedir. On temel öneri şu şekildedir: a. Çalışmanın belli sınırlara dayalı olması, b. Çalışmanın türüne göre süreci belirleme ve çalışmaya odaklanma, c. Analitik sorular sorabilme, d. Gözlem ve bulguları dikkate alan veri toplama planı yapma, e. Katılımcı yorumlarını önemseme, f. Yeri geldiğinde kısa notlar tutma, g. Katılımcıları görüşlerinden araştırma sürecinde oluşan temalarda da yararlanma, h. Alanyazın süreci ile araştırma sürecinin birlikte devam etmesi, ı. Metaforlar, kavramlar vb. anlayışla araştırmanın ilişkilendirilmesi ve i. Verileri yeri geldiğinde görsel hale getirerek somutlaştırma.

Verileri analiz ederken düzenlemek ve yönetmek için ise, kodlamadan yararlanılmalıdır. Verilerden araştırmaya yönelik çıkarımlar yapmak için referans sağlamak ve kısaltmalar yapmaya kodlama denir. Kodlama veriye hakimiyeti gösterir. Araştırmayı okuyanlara da

güven verir. Böylece yapılan veri analizi ile elde edilen çıkarımlar okuyucuya aktarılır. Verileri sorgulama kodlamadır (açık kodlama). Verilere ilişkilendirilen kodlar kategori oluşturmanın bir yoludur. Kodları gruplandırma kategoriyi oluşturur (analitik kodlama). Kategori kodları (veri parçacıklarını) kapsayan ve birbiriyle ilişkili kavramsal unsurlardır. Kategori kodlardan yani verilerden elde edilir. Kategoriler tümevarımsal bir şekilde elde edilir. Ayrıca yansıtıcı ve kavramsal açıdan uyumlu olması gerekir. Kategoriler verileri tanımlamanın yanında onları yorumlar. Analizin üçüncü düzeyi çıkarımlar yapmaya, model geliştirmeye ya da bir kuram oluşturmaya yöneliktir. Böylece araştırma süreci kodlama, kategorilendirme ve kuram oluşturma şeklinde sistematik bir basamaklandırmaya dayandırılmış olmaktadır.

"Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Etik" adlı dokuzuncu bölümde, araştırmaların güvenirliği, tasarım ve uygulamada gösterilen özen ve dikkatle yakından ilgilidir. Çeşitli durum ve hallerde bulunan insanları tanımlayan nitel araştırmanın inanılırlık, nakledilebilirlik, güvenirlik ve doğrulanabilirlik kavramları ile geçerlik güvenirlik çalışmaları yapılmaktadır. İç geçerlik ya da inanılırlık, araştırma bulgularının dış dünyadaki gerçeklikle bağlantısıyla ilgili bir durumdur. Bulgular mevcut gerçeklikle ne derece uyumludur? Sorusuna cevap aranması söz konusudur. İç geçerliği artırmada uygulanan en geçerli strateji üçgenleme tekniğidir. Mülakat, gözlemleme ve doküman incelemesi üçgenleme stratejisini oluşturmaktadır. İç geçerliğin sağlanmasında ikinci strateji, katılımcıların sorgulanmasıdır. Yani katılımcıların görüşlerinin kendilerine gönderilip teyit ettirilmesidir. Üçüncü strateji, veri toplama için yeterli katılımın sağlanmasıdır. Araştırmacı yeterli veri sağlayana kadar (veri doyumu) araştırmasına devam eder. Bu noktada karar araştırmacıya aittir. Dördüncü strateji, araştırmacının tavrıdır. Araştırmacı süreç içinde insanlarla etkileşim içinde bulunduğunu unutmamalıdır. Beşinci strateji, uzman incelemesidir. Araştırmacının süreç içinde araştırmayla ilgili olarak alan uzmanları ile görüş alışverişinde bulunması beklenir. Alan uzmanı hem konu açısından hem metodoloji açısından alan uzmanı olması gerekir. Araştırmanın güvenirlik veya tutarlılığı elde edilen bulguların yeniden üretilip üretilmemesine dayanır. Yani araştırmanın yinelenmesi durumunda aynı sonuçların elde edilip edilememesiyle ilgilidir. Temel yaklaşım elde edilen sonuçların toplanan verilerle ne kadar tutarlı olduğudur. Bulgularla veriler ne ölçüde tutarlı ise o araştırma o ölçüde güvenilir demektir. Bunun için yararlanılacak stratejiler üçgenleme, uzman değerlendirmesi, araştırmacının konumu ve denetleme biçimidir. Araştırmada dış geçerlik ise, bir çalışmanın sonuçlarının farklı durumlarda ne ölçüde uygulanabileceğiyle ilgilidir. Araştırmanın geçerlik ve güvenirliği adına etik boyutu da dikkate alınmalıdır. Etik, özellikle verinin toplanmasında ve okuyucuya ulaştırılmasında ön plana çıkmaktadır. Bu açıdan dikkat edilmesi gereken araştırmacı katılımcı ilişkisidir. Katılımcının iznine bağlı olarak araştırma süreci yürütülmelidir.

"Nitel Araştırmada Raporların Yazılması" adlı onuncu ve son bölümde, bir araştırmada araştırma raporunun nasıl yazılması gerektiği belirtilmektedir. Merriam, araştırma raporu için beş aşamalı bir plan önermektedir. Bu plan şu şekildedir: a. Araştırmaya ilgili tüm

dokümanların bir araya getirilmesi, b. Okuyucunun kimler olacağını belirlenmesi, c. Araştırmada amaca göre temel unsurun belirlenmesi, d. Araştırmanın çerçevesinin belirlenmesi ve e. Araştırma raporunun yazılmasıdır. Araştırma raporuna son hali verilmeden önce başkalarından görüş alınması uygun bir davranıştır.

Araştırmacıya göre, kitap üç kısım ve on bölümle nitel araştırma yöntemiyle araştırma yapmak isteyenler için şu açılardan faydalı olacaktır:

a. Bölümler yeterince açıklanmış ve açıklamalar örneklerle desteklenmiştir.
b. Son bölümden sonra "Bir Nitel Araştırma Çalışmasının Yöntem Bölümü" şeklinde bir ekle anlatılanların derli toplu bir örneğine yer verilerek okuyucunun konuyu daha iyi kavramasına gayret edilmiştir.
c. Anlatımda yeri geldiğinde görsellere ve şekillere yer verilmiştir. Bu da anlatımın somutlaştırılmasına, netleştirilmesine katkı sunmuştur.
d. Nitel araştırma ile ilgili temel hususlara yer verilmesi araştırmacıların nitel araştırma yönteminin kullanımına teşvik edicidir.
e. Merriam'ın 30 yıllık bir nitel araştırma tecrübesinin olması, kendisinin temel nitel araştırma deseni adlı bir deseni literatüe kazandırmış olması kendisinin alanda yetkin ve yeterli olduğunu göstermektedir. Ayrıca nitel araştırma yöntemiyle ilgili alandaki yazarlardan (Bogdan & Biglen, 2007 vb.) yeri geldiğince yararlanması belirtilen özelliğini pekiştirici niteliktedir.
f. Kitaptaki anlatımn açık, net, somut ve anlaşılır nitelikte olması özellikle nitel araştırma yönteminden ilk defa yararlanacaklar için kaygıları giderici niteliktedir.
g. Kitapta nitel araştırma süreci adım adım (üç kısım ve on bölüm) anlatılmaktadır. Bu durum nitel araştırmanın araştırmalarda uygulanabilirliğine ve anlaşılabilirliğine katkı sunmaktadır.
h. Kitabın 3. basımı yapacak seviyeye gelmiş olması da araştırmacılar nezdinde kitabın kabul edildiğini ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Ayrıca çeviri ekibinin açık, net ve anlaşılır bir şekilde çeviriyi yapmış olması kitabın anlaşılmasına katkı sunmaktadır.
i. Sonuç olarak araştırmacı kitabı, nitel araştırma yönteminden yararlanmak isteyenler için tavsiye edilebilir nitelikte olduğu kanaatindedir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Makalenin tüm süreçlerinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nin araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hareket edilmiştir.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makalenin tamamı yazar tarafından kaleme alınmıştır.

Çıkar Beyanı

Yazarın herhangi bir kişi ya da kuruluş ile çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

Merriam, S. B. (2013). Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber [Qualitative Research: A guide to design and implementation] (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel.